

HJØRRING GYMNASIUM OG HF-KURSUS

Rektor Elsebeth Gabel Austin
Skolevangen 23, DK-9800 Hjørring
e-mail: au@hj-gym.dk
TLF: +45 9892 24 33/ FAX: +45 9890 9190

*Kære Ellen Trane Nørby, Minister for børn, undervisning og ligestilling,
Kære Børne- og Undervisningsudvalg samt undervisningsordførere.*

Bidrag til nuancering af praksis i STX-GRUNDFORLØBET

Det er med meget stor bekymring, at jeg og andre rektorer læser forslaget i gymnasieudspillet til ændring af grundforløbet på stx.

Det forlyder, at den politiske opmærksomhed rettet mod en ændring af grundforløbet udspringer af viden om praksis fra de gymnasier, der administrerer elevernes valg af studieretning meget stramt og faktisk derved heller ikke overholder den nuværende stx-bekendtgørelse. I den står følgende (fremhævningen i rødt er min):

Elevens valg af studieretning og valgfag

§ 63. Skolens leder skal give alle elever en reel mulighed for at ønske en anden studieretning ved grundforløbets afslutning end den, de havde angivet i deres forhåndstilkendegivelse om ønsket studieretning. Lederen skal undervejs i grundforløbet oplyse eleverne om eksistensen af denne reelle mulighed.

[...]

§ 64. Skolens leder skal skriftligt, herunder gerne elektronisk, indhente alle elevernes endelige ønsker om studieretning. Lederen må tidligst gøre dette i december måned i grundforløbet.

Stk. 2. Eleverne skal mindst kunne vælge mellem alle de studieretninger, skolen udbød i forbindelse med elevernes ansøgning om optagelse i uddannelsen. Skolen kan udbyde nye studieretninger, herunder studieretninger med nye niveauer.

. Jeg forstår, at særligt den model, som Silkeborg Gymnasium har praktiseret, har tiltrukket sig politisk opmærksomhed, da deres elever skal vælge studieretning allerede midt i 1. semester.

Formålet med denne henvendelse er derfor at oplyse og forhåbentlig derved bidrage til at nuancere det grundlag, som politikerne skal træffe en beslutning på.

Vores praksis gennem flere år på Hjørring Gymnasium og Hf-kursus (et af landets største) - i lighed med en del andre gymnasier - overholder faktisk den nuværende bekendtgørelse og fungerer aldeles tilfredsstillende for eleverne. At vores model giver lidt mere administration er mindre væsentligt, da elevernes valg af den bedste og mest relevante studieretning er vigtigst.

"HJØRRING-MODELLEN"

Alle elever i 1.g skal sidst i november elektronisk aflevere deres ønske til valg af studieretning med start i 2. semester (januar). Eleverne har forud fået grundig vejledning ved studievejledere og faglærere, og de har fra skolestart i august til valget af studieretning sidst i november haft god mulighed for i undervisningen at stifte bekendtskab med fagenes metoder. Vi ved at elevernes forhåndstilkendegivelse ved ansøgning i februar/marts forud for starten i 1.g i august i mange tilfælde bygger på formodninger om visse fag og decideret manglende kendskab til andre fag.

Vi har nu flere års erfaringer med at håndtere dette valg af studieretning i november, hvor samtlige af vores godt 300 elever vælger studieretning.

Modellen forudsætter et stramt koordineret grundforløb, men det er lærerne vant til, så fagene har udarbejdet undervisningsforløb i grundforløbet, som enten er ensartet i tematik eller i tekstvalg, afhængigt af fag.

Nedenfor gengives tallene for Hjørring Gymnasiums elevers valg de sidste to år:

1.g-elevernes VALG AF STUDIERETNING I DECEMBER 2015

296 elever afgav ønske til valg af studieretning:

32,3 % af eleverne ændrede deres valg i forhold til deres forhåndstilkendegivelse.

273 elever fik deres 1. prioritet opfyldt.

23 elever fik deres 2. prioritet opfyldt.

4 elever blev tvunget til at vælge om fra 1. og 2. prioritet.

2014: til sammenligning: 305 elever afgav ønske til valg af studieretning

32,8 % af eleverne ændrede deres valg i forhold til deres forhåndstilkendegivelse

Det fremgår af ovenstående, at det typisk er ca. 1/3 af den samlede årgang, der ændrer ønske om studieretningsvalg. Tallene fra Hjørring ligner tallene fra de øvrige gymnasier, der har en tilsvarende model for et reelt elevvalg af studieretning i slutningen af 1. semester.

For os er det hvert år interessant og bekræftende for modellen at se, at 30-34 % vælger en anden studieretning end den, de først valgte. Eleverne vælger inden for samme fakultet som ved deres forhåndstilkendegivelse, og kun i enkelte tilfælde vælger elever fra fx naturvidenskab til sproglig eller modsat vej.

Til starten af studieretningsforløbet i januar opretter vi nye klasser med nye klassebetegnelser. Alle klasser får således i et eller andet omfang nye elever, og bevidstheden om, at grundforløbet er slut og studieretningen starter, er tydelig og befordrende for studiestarten i 2. semester.

De åbenlyse studiemæssige fordele er, at valget er langt bedre funderet.

Vi har kun ganske få tilfælde, hvor elever ikke kan få opfyldt deres 1. prioritet og endnu færre, der må skuffes også ved 2. prioritet. Her har vi en procedure, hvor vi vejleder og støtter og inddrager forældrene i de samtaler, hvor eleven skal ud i et 3. valg: det er som tallene viser, kun 2-3 hvert år, hvor det gælder.

Hvert år kan vi konstatere, at eleverne får en god studieretningsstart på grund af langt større tilfredshed i deres klart mere bevidste valg af studieprogram.

PROBLEMER VED REGERINGENS FORSLAG TIL ÆNDRET GRUNDFORLØB

I forslaget til det nye, markant forkortede grundforløb på kun 3 måneder bliver ikke bare eleverne frataget muligheden for at få et reelt indblik i fagenes natur og metoder, men lærerne bliver frataget muligheden for at give eleverne den seriøse indføring i fagene, som sker i sammenhængende forløb i undervisningen.

Fra skolestart i august går der typisk 1-2 uger, hvor eleverne skal lære hinanden, den nye store skole og en nye stor gruppe lærere at kende. Hertil kommer, at der skal være plads til grundig orientering om studieretninger og konsekvenserne ved valg af samme samt videre uddannelsesvalg. Effekten af et kort grundforløb forud for valg af studieretning inden skolestart i 1.g bliver nok desværre den, at man har flyttet processen fra orienteringen i folkeskolen ind i grundforløbet. Dertil vil man forkorte og altså markant forringe gymnasiet muligheden for at give en grundig indføring i fagene og deres muligheder/metoder, som et reelt valg for eleverne er helt afhængig af.

I 3-måneders grundforløb ville alt for meget forskelligt skulle ske alt hvilket modarbejder muligheden for at skabe ordentlige vilkår for en pålidelig afklaring forud for elevernes studieretningsvalg. Faglærerne vil føle sig presset med risiko for, at der kan opstå ”fagreklamer” for at understøtte fagvalg.

Når man så oven i købet vil indføre karakterer for naturvidenskabeligt grundforløb og almen sprogforståelse, der skal vægtes i det endelige eksamensgennemsnit, så bliver det meget vanskeligt at se, hvordan den faglige undervisning skal få plads i et halveret grundforløb, der tilmed skal rumme en nødvendigvis meget grundig vejledning om valget af studieretning og også fremtidigt uddannelsesvalg foruden evaluerende samtaler med de enkelte elever (i sig selv et godt element, men også tidskrævende, hvis samtalerne skal have indhold og give mening for eleven at tale om fagligt niveau og ønsker til videre uddannelse).

De forkortede grundforløb kan ikke kvalificere eleverne bedre til valg af studieretning – tværtimod. Med mindre der politisk er en skjult dagsorden i dette forslag, så ville det virke langt mere understøttende for elevernes valg af studieretning at præcisere for skolerne, at bekendtgørelsens nuværende ordlyd om at give et *reelt* valg skal overholdes, og så kunne man jo til gengæld beskrive proceduren, så den ikke overlades til tolkning på de individuelle skoler med forskellige lokale overvejelser.

Det er bekymrende, at regeringens udspil til ændring af grundforløbet foregiver at udspringe af ønsket om at give eleverne et reelt valg, når det faktisk er præcis det, som den eksisterende bekendtgørelse allerede sikrer – men indrømmet: et stort antal skolers praksis lever ikke op til bekendtgørelsen, så derfor mit forslag til uddybning af bekendtgørelsens ordlyd om dette..

Det korte grundforløb, som beskrevet i regeringens udspil, vil i praksis modvirke politikernes hensigt og ikke styrke elevernes vidensgrundlag for at foretage et fagligt oplyst valg af studieretning.

Jeg står gerne til rådighed for yderligere information og uddybning.

Venlig hilsen

Elsebeth Gabel Austin, rektor
Hjørring Gymnasium og Hf-kursus

8. maj 2016